

NAGYBÖJT 1. VASÁRNAP*A év*

1-4 oldal

Olv.: Ter 2,7-9;3,1-7a – Róm 5,12-19 – Mt 4,1-11

KOZMA IMRE OH ATYA SZENTMISÉJÉRŐL***Szentmise bevezetése***

Kedves Testvérek! Nagyböjt kezdődik ezzel a nappal, Nagyböjt első vasárnapja van. Mindannyian, nem csak mi, akik ebbe a kápolnába érkeztünk, hanem minden ember, aki a katolikus templomokban összegyűlik – hogy a többiek milyen hangsúllyal beszélnek erről a napról, azt én nem tudom –, mindannyian Ádám leszármazottai vagyunk itt, annak az Ádámnak az utódai, aki megtagadta a kapcsolatot a Paradicsomban Istennel, és ez azt is eredményezte, hogy megromlott a kapcsolata a feleségével is. Nagyböjt pontosan arra biztat és bátorít bennünket, hogy ha jól töltjük el ezt a 40 napot, akkor van remény arra, hogy mire elérkezik a Húsvét ünnepe, addig a második Ádám által megváltott emberekké lehetünk. Bár most is megváltottak vagyunk, csak külön-külön mindegyikünknek ezt tudatosítania kell magában, hiszen a második Ádám Krisztus, aki szenvedésével, halálával megváltott bennünket, benne mi Isten fogadott fiai lehetünk.

Ez egy nagy lehetőség, akár azt is mondhatom, hogy sikerre vagyunk meghívva, mert ha sikerül valóban számunkra ez a megújulás, akkor a világ újul meg, nem csupán egyikünk-másikunk, nem csupán apró közösségek, hanem az egész világ, hiszen a magváltásnak ez az üzenete. És ezért kiáltunk az Istenhez ezen a mai napon és azért is mondtam, hogy sikerre van ítélve a keresztyén ember, ha fölfogja azt, hogy az Isten szeret bennünket, és ebben az isteni szeretetben egy új kapcsolat jön létre ember és ember között. Hát ez az első nagyböjti vasárnap pontosan ezt a perspektívát állítja elénk.

Ezen a mai vasárnapon majd a szentmise után hamvazkodhatunk is, aki Hamvazószerdán nem volt szentmisén. És hadd mondjam most itt, mert elfelejtem mindig ezeket, hogy ez a mai perselygyűjtés az egyházi iskolák céljaira fordítatik.

Szentbeszéd

Kedves Testvérek! A böjti idő egy szent program, elindulunk és valahova szeretnénk megérkezni, de több emberként, mint amikor elindultunk. Annak érdekében, hogy valóban ne csak tudjuk ezt, hogy ne csak egy vágyként vagy reményként érjen ez a szívünkben, hanem valósággá is váljon, a nagyböjti időben többre kell gondolni annál, mint amit szoktak ajánlani nekünk, hogy többet imádkozzunk, hogy böjtöljünk, hogy jó cselekedeteink legyenek. Igen, ezek nagyon fontosak, de ezek hozzáadott értékek. Nem ez a lényeg. A lényeg az, hogy azt a világot, amit az ember megrontott, annak a világnak az egyensúlyát, amit az ember felborított, annak a világnak egy új arculatát kell, hogy formáljuk és alakítsuk.

Hiszen, amint mondtam a szentmise bevezetőjében, nekünk küldetésünk van ebben a világban, hiszen megváltott világban élünk. Mindaz a jaj, mindaz a panasz, amivel nap mint nap találkozunk, aztán még mi is az ajkunkra vesszük, együtt jajongunk a hitetlennel, az azért olyan, mert nem biztos, hogy a Megváltásnak a titkát megértettük. Hiszen mindegyikünknek magunknak kell megváltott emberré lenni, rendezni a kapcsolatunkat az Istennel és rendezni a kapcsolatunkat egymással. Ez egy életszemlélet, a keresztyénység életszemlélet, a keresztyénység értékalapú gondolkodás.

És pontosan ezen a mai napon, Nagyböjt első vasárnapján, amikor Jézus megkísértésével szembesülünk, akkor nem szabad azt elfelejtenünk, hogy a Jézust megkísértő Sátán nagyon jól tudta azt, hogy mi az, amivel meg lehet bennünket szólítani. Egy kicsit nagyobb kenyeret, ha ígéretnek. Hogyha nagy ígéreteket fogalmaznak meg emberek egymásnak. Különösen akkor, amikor el akarnak érni valamit az emberek szemében, akkor megfogalmazódnak a nagy ígérek. Aztán hogy mi lesz belőlük? A fontos az, hogy tódítsa és befolyásolja ez a fajta gondolkodás az embereket. Hazudjon nekik lehetőségeket. Aztán természetesen az se mindegy, hogy a fölkinált hatalom egyénközpontú gondolkodást fejez ki, vagy a hatalomnak a birtokosa fölismeri azt, hogy a hatalmat azért kapta, hogy szolgáljon, a közösséget szolgálja, nem az egyéni a hatalmat. Ezért van annyi csalás és ezért van annyi sikkasztás, mert az egyén a lehetőségével igen sokszor úgy gondolja, hogy jaj, de jó, közel vagyok a tűzhöz, meg is tudom sültetni a magam pecsenyét, aztán hátha nem jönnek rá.

Egy biztos testvérek, hogy a kísértő azokkal a kérdésekkel jött elő, ami a lelkekben is él. Az akkori zsidó közösség azt várta a Messiástól, a Megváltótól, hogy beleavatkozik az emberek mindennapi életébe. Egy kicsit nagyobb kenyerük lesz, aztán föl lehet rá tekinteni és lehet rá hivatkozni, hogy íme, a vezérünk, a megmentőnk, a megváltónk, és az embereknek a gondját, baját meg fogja oldani. Jézus ezért is tiltotta meg nem egyszer az apostoloknak, akik fölsimerték benne a Messiást, a Megmentőt, hogy ne beszéljenek erről, mert szítják a tüzet, hogyha ezt teszik, mert ezt várta tőle az akkori világ.

Érthető, de egy kicsit azt hiszem, hogy ma is ugyanezt várjuk. Viszont be kell lássuk, hogy a világ elsősorban nem a keresztények kezében van. Sose felejtsem el, évekkel ezelőtt egyszer miniszterelnök úrral beszélgettünk és akkor azt mondtam neki: elnök úr, én megkövetem és tudomásul veszem, elfogadom azt, hogy a keresztény ember szó szoros értelemben nem politizálhat. A világ nem adja meg azt a lehetőséget, hogy keresztény szemlélettel, keresztény értékeinkkel lépünk be az emberek világába. Egyszerűen azért, mert az emberek nem azokat az értékeket várják általában azoktól, akiket a maguk feje fölé ültetnek, amiket mi a keresztény értékeknek mondunk, hanem amiről a Sátán is nagyon okosan elővezette az emberi kérdéseket. Én akkor azt mondtam, hogy talán egy lehetősége van egy hívő embernek, aki politizál is, hogy a keresztény értékekből lehetőség szerint újra meg újra valamit tudjon vagy próbáljon megjeleníteni. Nincs több lehetőség.

És pontosan ezt kell belátnunk, hogy a kereszténység életszemlélet, a kereszténység értékszemlélet. Ma is erről van szó ebben a kísértésben, amivel Jézus szembesül, hogy milyen értékeket állít egymással szembe. Azok az értékek a legfontosabbak Jézusnak, amit az Isten előtt tart értéknek, vagy azok az értékek, amikkel csábítja a Sátán. Ezért értékek kerülnek egymással szembe, és az embernek döntenie kell, hogy mi az, amit ő választ. Aztán ez már gerinc kérdése, de hát ebbe ne menjünk tovább bele.

Testvérek, két kérdésről van szó akkor, amikor új nagyböjti idő van: az istenkapcsolatunkat kell rendezni meg az egymással való kapcsolatunkat. A paradicsomi történet arról beszél, hogy fölmondta az ember az Istennel való szeretetközösséget. Ennél nagyobb ostobaságot el se lehet képzelni. Hiszen aki szereti a másikat – és az Isten a szeretet Istene, az Isten az emberrel való kapcsolatát úgy tervezte meg, ez az isteni program emberrel való kapcsolatában, hogy szeretet bennünket – aki szeret, az nem tud rosszat akarni a másinak. Érte van. Hát ki az az ember, aki ezt megkérdőjelezi? Nyilvánvalóan az, aki nem ismeri fel a szeretetnek a hatalmát. A szeretet hatalmát föl kell ismernünk, e nélkül emberek sem tartozhatnak egymással össze.

Ahogy a paradicsomi történetben is hallottuk, abban a pillanatban, ahogy megszakadt az Istennel való bensőséges kapcsolata Ádámnak meg Évának, abban a pillanatban zavar támadt

egymással való kapcsolatukban is. Mert abban a pillanatban megjelentek az igények, az elvárások a másikkal szemben. Márpedig a szeretetkapcsolatban ilyen nincs. A szeretet azt jelenti, hogy az a másik ember, aki nekem a szeretetét föl kínálja, aki megajándékoz vele, az úgy tud szeretni, ahogy ő tud, ezt nem lehet neki előírni, hogy így kívánom, így szeretném, ezt akarom. Óvatosan lehet vágyakat, igényeket megfogalmazni, de valóban mindenki úgy szeret, ahogy ő képes arra. Ez a személyiségtől is, adottságtól is függ. Hát olyannal kell életkapcsolatot kötni, akinek a szeretetét el tudjuk fogadni és belátjuk azt, hogy ha szeret, akkor még tévedhet is, hibázhat is, mert a szeretet tudatosan nem akarhat rosszat a másiknak.

Tehát ez az első kérdés Nagyböjtben és egyáltalán a keresztény életszemléletünk, keresztény értékrendünk kialakításakor: az Istennel való kapcsolat. Ha az Isten a szeretet, akkor ez azt jelenti, hogy értünk van. És ha mi ezt átvisszük az egymással való kapcsolatunkra, akkor ez azt jelenti, ha úgy tartozunk össze, ahogy a szeretetkapcsolat, akkor biztos alapon van a közös életünk. Csak nem szabad hallgatni a kísértőre, mint ahogy a paradicsomi történetben történt, mert abban a pillanatban az az ajándék, amit a másiktól kap az ember, az megkérdőjeleződik, s ez mindennek a megrontója.

Első kérdés tehát az Istennel való kapcsolatunknak az átgondolása, egyáltalán a szeretet jelenléte a gondolkodásunkban, emberi kapcsolatainkban. És ez a második kérdéskör: egymással való kapcsolatunk. A sátni kísértés pontosan ezt a kérdést célozza meg. Hiszen Jézus Krisztus, aki a Megváltó, aki értünk lett emberré, aki nem azért jött, hogy neki szolgáljanak, hanem hogy Ő szolgáljon, Jézus Krisztus azt az ajánlatot teszi nekünk, ez a Megváltás művében a krisztusi ajánlat, a jézusi ajánlat, hogy az ember a kicsinyek mellé álljon, az ember a magányosok mellé álljon, az ember a gyengék mellé álljon. És minden emberi kapcsolatunkban mindezek megjelenjenek. Néha elgyengülünk, máskor magányosak leszünk, máskor kiderül, hogy milyen kicsinyesek is tudunk lenni, meg valóban kiderül, hogy bizony nem is olyan nagy az ember. És ha ebben a gondolati körben tartozunk mi egymással össze, akkor meggyógyítjuk a világot, meggyógyítjuk az emberi kapcsolatokat.

A kereszténységnek egy csodálatos ajánlata van, belevinni a világba az Atya szeretetét, aki értünk van, belevinni a világba Jézus szeretetét, aki szolgál, áldozatot hoz, belevinni a világ intézményeibe a Szentlélek találékonyságát. És ha ez sikerül, akkor egy új életszemlélet jön létre a világban egymással való kapcsolatunkban. Egy ilyen esetben elő sem fordulhat olyan, mint aminek nap mint nap a tanúi vagyunk a szomszédos háborúval is kapcsolatosan. Mennyi embernek megéri ez a háború – ez nem az emberi kapcsolat világa. A keresztény életszemléletben, a keresztény értékrend szerinti emberi kapcsolatok az embert szolgálják kicsinységében, emberi gyöngeségében, elesettségében, magányában. És pontosan ezek azok, amikre odafigyel a világ, mert akik így tartoznak össze, azok meggyógyítják a világ sebeit. Nyilvánvaló nem jelenti azt, hogy minden vadonatúj lesz, de minden a jó irányba megy.

Testvérek! Nagyböjtben, akkor, amikor mi a Megváltás misztériumának a megjelenítésére készülünk ebben a világban, akkor az istenkapcsolatunkat kell rendezni. A hitetlenség, istentelenség, az... nem is tudom mi a jó szó rá. Valaki azt mondta tegnap, a kommunizmus áldozatainak az emléknapiján, hogy a gyűlölet hordozza a világot. Igen? Biztos, hogy nem, de azt látjuk, hogy a gyűlölet a szeretetlenségnek a melegágya. És ha az emberi kapcsolatainkat valóban egymással való ilyen összetartozásunk jegyében formáljuk, alakítjuk, szervezzük, akkor az ember nem lesz kísérthető egy kicsi kis előnyért, egy kis hírnévért, egy kis hatalomért, hanem rájön az ember arra, hogy egymást hordozzuk. És ha ehhez erőt is kérünk az Istentől, akkor ez a világnak az igazi biztonságát jelenti.

Kedves Testvérek, egy új időszak kezdődik Nagyböjt első vasárnapjával, negyven napról van szó. Én azt kívánom mindenkinek, hogy a keresztény gondolkodását vizsgálja felül,

istenkapcsolatát, emberekkel való kapcsolatát mindegyikünk, de elsősorban a házaspárok egymással kapcsolatukat, a családtagok egymással kapcsolatukat, kisebb közösségek az egymással való kapcsolatukat. Mert akkor, ha nem így indulunk, akkor álomvilágban élünk. Ebben a szentmisében imádkozzunk azért, hogy valóban más emberré tudjunk lenni, minden nap előrehaladva, és az idei Húsvét hozza meg nekünk a második Ádám ajándékát, Jézus Krisztusnak az Atya iránti kapcsolatát, szeretetét és Jézus Krisztusnak az egymással való, velünk való kapcsolatának a példáját. A Jóisten legyen veletek!

+ A M E N +

Szentmise befejezése

Kedves Testvérek! Akik Hamvazószerdán nem voltak szentmisén és hamvazkodni szeretnének, emlékezni arra, hogy egyszer vége lesz az életutunknak és arra, hogy milyen értékekkel gazdag utat terveztünk meg magunknak, azokat természetesen szeretettel várom ide az oltár elé.

És mindenképpen szeretnék elköszönni Önöktől. Ez az utolsó alkalom, hogy én itt ebben a templomban misézek. Remélem, hogy egyszer meg tudom azt is, hogy a változás, amit elrendeltek, miért történik? Ha egy talpraesettebb és rátermettebb ember folytatja a munkát, akkor boldog vagyok. Ha egy fontosabb ember tudja végezni azt a feladatot, amire én harminc évvel ezelőtt itt rátettem az életemet, akkor még jobban fogok örülni. Úgyhogy holnaptól én az érdi idősotthonba kerülök át. Akkor, amikor a demens részleget felépítettem, akkor még nem tudtam, hogy egyszer az ő közösségük bízati rám. Úgyhogy ez a közölni valóm. Szeretettel köszöntök mindenkit és kérek mindenkinek isteni áldást. Menjünk tovább azon az úton, amit az Isten kijelölt a számunkra.

Azt hiszem, hogy mindent elmondtam, ami fontos. Ja igen, majdnem elfelejtettem, március 1-én itt egy szentmise lesz, amit külföldi vendég fog tartani. Mégpedig 17 órakor lesz ez a szentmise, tehát nem a szokásos fél 6 órakor, hanem 17 órakor, 5 órakor, ki van függesztve. Ezt az utódom, Koncz Asztrik irgalmasrendi szerzetes szervezi. Tehát jó, ha a testvérek erre is figyelnek.

Én az Isten áldását tudom továbbítani mindannyiuknak, ezennel utolsó alkalommal itt ebben a Kápolnában, és megyünk valóban mindannyian tovább ilyen vagy olyan úton.

Tihanyi Gábor (Gazsi): Kedves Imre atya! Nagyon nehéz megszólalni ezek után a mondatok után. Éneken fogunk erre válaszolni, de azért amit nem mond el az ének, azt szeretném szóban idehozni. Nem kevesen vagyunk, akik több évtizede, van, aki már ötven éve vagy még annál hosszabb ideje ismer Téged, és nyugodtan mondhatom az ő nevükben is, a Te iránymutatásod, a Te szentbeszédeid, a nehéz helyzetekben mellettünk állásod, az köszönetet érdemel. Ezt szeretném nem csak a magam, hanem mindenki nevében megköszönni, hogy arra az útra irányítottad lépteinket, amely a Jóistenhez vezet, és reméljük, hogy ezen az úton meg is maradunk. És amit most majd eléneklünk, azt meg szeretettel üzenjük Neked.

Imre atya: Köszönöm szépen! Természetesen a házi szentünket elviszem magammal, mert nem szeretném senkire se hagyni. Ő Teréz nővér, akit ötven évvel ezelőtt egy nyomorúságos helyzetből sikerült megmenteni és kimenteni, és ő azóta önként, ingyenesen mindenkinek a szolgálóleánya volt. Én csak a mi házi szentünként tisztelem és szeretem. Ez volt az egyetlen kikötésem, hogy az ő életéről én gondoskodom. Ez függvénye annak, hogy én hogyan folytatom az utamat. Ő fontosabb, mint az én életem!

+ Á L D Á S +